

ПЕРЕДМОВА

Запорукою успішності навчально-виховного процесу в загальноосвітній школі є тісна спільна співпраця вчителя та батьків учнів класу. Така співпраця має важливе значення як для особистісного становлення дітей, так і для їхньої успішності. Особливу роль відіграють стосунки педагога та батьків у молодшій, початковій школі. Адже саме в цей час закладається фундамент світогляду дитини, формується світосприйняття нею цілісної картини довколишнього світу, розвиваються необхідні моральні якості, загальнолюдські цінності, зростає інтелект і, власне, утверджується ставлення школяра до процесу освіти і навчання.

Педагог-класовод разом із батьками має забезпечити оптимальний розвиток дитини, виховати в ній такі необхідні якості, як чемність, людяність, відповідальність, толерантність, старанність.

Співпраця школи та родин учнів знаходить відображення в різних формах: це і спільні масові заходи, родинні свята, змагання, екскурсії, диспути тощо. Проте, мабуть, найтрадиційнішою формою співпраці вчителя-класовода та родин школярів є батьківські збори. Саме батьківські збори упродовж багатьох років залишаються однією з найбільш прийнятних та поширених форм праці педагога з батьками учнів.

Перед учителем, що працює з молодшими школярами, із цього приводу часто постає багато запитань: яким темам присвятити зустрічі з батьківською аудиторією, які форми роботи використати, який матеріал дібрати, як зробити спілкування з батьками змістовним, дієвим і максимально ефективним?

Дати відповіді на ці та ряд подібних запитань педагогам допоможе даний посібник. Ця книга присвячена співпраці з батьками учнів 3 класу початкової школи і продовжує серію «Наш клас».

Мета збірника, який ви зараз тримаєте в руках, — надати вчителю-класоводу, що працює з третьокласниками, методичну допомогу в проведенні батьківських зборів, забезпечити його цікавим та необхідним матеріалом.

У посібнику педагоги знайдуть розробки батьківських зборів, що відрізняються актуальністю тематики та різноманітністю використаних форм роботи. В обширному додатку книги також представлена й інша інформація, що має безпосереднє відношення до співпраці з родинами учнів-третьокласників: це анкети для батьків, пам'ятки для них і тести. Згадані матеріали, представлені в збірнику, можуть стати корисними під час індивідуальних та колективних

консультацій батьків, вивчення та аналізу думок, особливостей поглядів та практичного підходу родин до спільної справи школи і родини — процесу виховання, розвитку та навчання дитини як маленької особистості, доньки чи сина як майбутнього громадянина суспільства, як звичайного учня, що із дня на день крокує дорогою знань.

Педагогам-початківцям цей посібник має надати впевненості в спілкуванні з мамами і татами своїх підопічних, а досвідченим учителям — дати змогу урізноманітнити форми, методи та прийоми ведення батьківських зборів, посприяти досягненню взаєморозуміння з батьківською аудиторією, виведення стосунків «школа — родина» на більш оптимальний, високий рівень.

Матеріал книги дібраний з урахуванням набутого під час попередніх років навчання дітей педагогічного досвіду батьківської аудиторії, здобутого в тому числі і завдяки минулорічній спільній праці з учителем-класоводом.

Сподіваємось, що цей збірник стане в пригоді багатьом учителям і допоможе зміцнити добрі, щирі взаємини між класоводом та батьками школярів, підвищити педагогічну культуру батьківської аудиторії, відповідальність батьків за своїх дітей, активізувати участь родин учнів у житті класу.

Щоб батьківські збори були ефективними (Загальні методичні рекомендації)

Головним призначенням класних батьківських зборів у загальноосвітній, зокрема початковій школі, є координація та інтеграція зусиль школи та родини щодо створення сприятливих умов для виховання морально й фізично здорової дитини.

У процесі та за результатами батьківських зборів визначаються стратегічні лінії спільної праці вчителя та батьків, аналізується стан навчально-виховної роботи з дітьми, її проблеми та досягнення, робляться відповідні висновки, підводяться підсумки.

Як правило, такі заходи використовуються для того, щоб підвищити педагогічну культуру батьківської аудиторії, допомогти у вирішенні складних питань виховання.

Періодичність проведення зустрічей із батьками учнів залежить від рішення класовода, що погоджується з батьківським комітетом класу і може відповідно варіюватися. Як показує практика, важливою умовою ефективності батьківських зборів є систематичність, тобто регулярність їхнього проведення (наприклад, щомісяця).

ЗМІСТ

Передмова	3
Щоб батьківські збори були ефективними (Загальні методичні рекомендації)	4

Розробки батьківських зборів

Тема 1. З новим навчальним роком, або Як допомогти третьокласнику включитися в навчання	7
Тема 2. Емоційний розвиток дитини. Роль позитивних емоцій в особистісному формуванні школяра	17
Тема 3. Дитяча неправдивість: причини, наслідки, способи профілактики	26
Тема 4. Мудрим ніхто не вродився, а навчився, або Родина, школа та інтелектуальний розвиток наших дітей	36
Тема 5. Роль співпраці родини та школи в особистісному розвитку та самоангажуванні наших дітей	45
Тема 6. Профілактика шкідливих звичок у молодшому шкільному віці	54
Тема 7. Як знайти «ключик» до «важкої» дитини?	65
Тема 8. Толерантність — частина моральної культури людини	78
Тема 9. Ще раз про спілкування наших дітей. Проблеми мовлення та лихослів'я	90
Тема 10. Формування екологічної культури дитини в сім'ї	100
Тема 11. Таланти та здібності наших дітей	110
Тема 12. Підводячи підсумки навчального року	119

Додаток

Анкети для батьків	129
Починаючи навчальний рік	129
Ми і наші діти	129
Зміст і методика виховання школярів у сім'ї	131
Батьки як вихователі	131
Батьківський авторитет у вашій родині	132
Як добре ви знаєте свою дитину?	132
Школа в житті наших дітей	132
Наші діти і реклама (Анкета до дискусії)	133
Позакласний час дитини	134

Коло друзів вашої дитини	134
Дитячі кумири	134
Дитина і праця	135
Здоров'я ваших дітей	135
Пам'ятки для батьків	136
Ваші діти — третьокласники	136
Як допомогти дитині вранці прокинутися	137
Дозвілля наших дітей	138
Виховання чуйності та доброти	139
Дитина і батьки: кроки до дружби та взаєморозуміння	139
Виховуйте дитину впевненою в собі	140
Як допомогти дитині знайти собі друзів?	140
Поважайте Я своєї дитини	141
Важливі правила виховання школяра	141
Що робити, коли дитина вперта і не слухається?	142
Якщо виникла сварка	142
Допоможіть дитині добре поводитися	143
Безпека школярів на зимових канікулах	143
Один день без нотацій	144
Рекомендації батькам із корекції дитячої тривожності	145
Формуйте у дитини адекватну самооцінку	146
Пам'ятка батькам обдарованих дітей	146
Тести для батьків	147
Чи благополучні ваші взаємини з дітьми?	147
У школі, в класі: скарги дитини та висновки батьків	149
Ваш стиль виховання	150
Чи часто ви хвалите свою дитину?	153
Чи розумієте ви свою дитину?	156
Емоційна рівноваженість вашої дитини	157